

POSTANOWIENIE

Dnia 21 stycznia 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Świecki (przewodniczący)

SSN Małgorzata Gierszon (sprawozdawca)

SSN Andrzej Tomczyk

w sprawie **M. J.**

skazanego z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 21 stycznia 2026 r.,

wniosku obrońcy skazanego o wznowienie postępowania zakończzonego

wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Krakowie

z dnia 1 grudnia 2021 r., sygn. akt II AKa 105/20,

zmieniającym wyrok Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 6 grudnia 2019 r., sygn. akt III K 59/14,

na podstawie art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k. *a contrario* w zw. z art. 544 § 2 i 3 k.p.k.,

postanowił:

1) oddalić wniosek;

2) obciążyć skazanego M. J. kosztami sądowymi postępowania wznowieniowego.

Małgorzata Gierszon Dariusz Świecki Andrzej Tomczyk

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Krakowie wyrokiem z dnia 6 grudnia 2019 r., sygn. akt III K 59/14 uznał M. J. za winnego tego, że w okresie pomiędzy sierpniem 2011 r. a 6 lutego 2012 r. w K., w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, poprzez wprowadzenie

M. C. w błąd co do rzeczywistych intencji powołania zawiązanej aktem notarialnym z dnia 16 grudnia 2011 r. spółki R. sp. z o.o. w K., deklaracji pomocy M. C. w jego trudnościach finansowych, zamiaru podjęcia i zakończenia realnych negocjacji z Bankiem S.A. w przedmiocie spłaty zadłużenia M. C. wobec tego banku, rzeczywistej wartości wniesionego przez siebie wkładu do spółki w postaci ruchomości stanowiących wyposażenie P. w zamian za obejmowane przez siebie udziały w spółce, skutków przeniesienia na kapitał zapasowy spółki składników majątkowych M. C. oraz skutków prawnych podpisywanych przez niego aktów notarialnych, w tym co do skutków prawnych podpisanych dnia 10 stycznia 2012 r. dwóch aktów notarialnych o podwyższeniu kapitału zakładowego spółki, przeniesienia własności udziału w nieruchomości na kapitał zapasowy oraz nowym podziale kapitału zakładowego pomiędzy wspólników spółki oraz aktu notarialnego z dnia 6 lutego 2012 r. o podwyższeniu kapitału zakładowego spółki, określających zasady podziału kapitału zakładowego wspólników spółki, a tym samym stanowiących o realnym wpływie na jej funkcjonowanie, w tym dysponowanie majątkiem spółki, doprowadził M. C. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci części 1377/1600 w nieruchomości położonej w K. przy ul. [...] określanej jako P., wartości 7.800.000 zł, co stanowi mienie wielkiej wartości, przeniesionej przez M. C. na spółkę R. sp. z o.o. aktem notarialnym w dniu 10 stycznia 2012 r., tj. popełnienia występku z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k., za który wymierzył mu karę 3 lat pozbawienia wolności oraz karę grzywny 200 stawek dziennych po 200 zł każda. Wyrok zawierał także rozstrzygnięcie w przedmiocie obowiązku naprawienia szkody na rzecz pokrzywdzonego w wysokości 7.800.000 zł oraz kosztów procesu.

Sąd Apelacyjny w Krakowie, po rozpoznaniu apelacji wniesionej przez obrońcę M. J., wyrokiem z dnia 1 grudnia 2021 r., sygn. akt II AKa 105/20, zmienił powyższy wyrok w ten sposób, że obniżył kwotę zasądzoną tytułem naprawienia szkody do 2.100.000 zł, w pozostałym zakresie utrzymując go w mocy, a także orzekł o kosztach procesu za postępowanie odwoławcze.

Kasacja wniesiona przez obrońcę skazanego została oddalona postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2023 r., sygn. akt III KK 394/22, jako oczywiście bezzasadna.

W dniu 5 sierpnia 2024 r. do Sądu Najwyższego wpłynął wniosek obrońcy skazanego o wznowienie powyższego postępowania, w którym powołał on jako jego podstawę „art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k”. Jednocześnie wnioskodawca powołał się na nowe dowody ujawnione już po prawomocnym zakończeniu postępowania, nieznane obydwu sądom rozstrzygającym w sprawie, w postaci załączonych nagrań i stenogramów, wnosząc o przeprowadzenie z nich dowodu na okoliczność posiadania przez pokrzywdzonego wiedzy co do skutków utworzenia spółki R. sp. z o.o., a także skutków prawnych podpisywanych przez niego aktów notarialnych tworzących tę spółkę. Obrońca wniósł o uchylenie wyroków obydwu instancji i uniewinnienie M. J. od przypisanego mu przestępstwa.

W dniu 9 września 2024 r. do Sądu Najwyższego wpłynęło kolejne pismo obrońcy skazanego, stanowiące uzupełnienie wniosku o wznowienie postępowania, do którego załączone zostały kolejne nagrania oraz stenogramy.

Prokurator wniósł o oddalenie wniosku o wznowienie postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek o wznowienie postępowania nie zasługuje na uwzględnienie.

Przyznać należy rację prokuratorowi, który w odpowiedzi na wniosek o wznowienie postępowania zwrócił uwagę na błędnie przywołaną podstawę prawną wniosku. Obrońca wniósł bowiem o wznowienie postępowania na podstawie art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k., tymczasem z wniosku wynika, że chodziło mu o art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k.

Ta pomyłka nie ma jednak wpływu na rozpoznanie sprawy, gdyż w piśmie uzupełniającym wniosek obrońca użył właściwej podstawy prawnej. Poza tym lektura złożonego wniosku o wznowienie nie pozostawia wątpliwości, że obrońca dąży do wznowienia postępowania na tej podstawie, że po wydaniu orzeczenia miały ujawnić się nowe fakty lub dowody wskazujące na to, że skazany nie popełnił czynu albo czyn jego nie stanowił przestępstwa lub nie podlegał karze. Taki charakter mają mieć stenogramy z rozmów przeprowadzonych między M. J. i M. C.

Skuteczne złożenie na tej podstawie wniosku o wznowienie postępowania wymaga, aby dowód miał charakter dowodu nowego oraz aby jego treść wskazywała na wysokie prawdopodobieństwo, że po wznowieniu postępowania

zapadnie orzeczenie odmienne od wydanego. Uzasadniając złożony wniosek obrońca położył duży nacisk na brak znajomości tego dowodu przez sąd oraz na możliwość uznania go za dowód nowy pomimo przesłuchania oskarżonego i pokrzywdzonego w toku postępowania.

Stwierdzenie, że mamy do czynienia z nowym dowodem wymaga również ustalenia, że dowód nie był znany nie tylko orzekającemu sądowi, ale i stronie wnoszącej o wznowienie (zob. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 września 2025 r., III KO 53/25, Lex nr 3936979; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2025 r., IV KO 10/24, Lex nr 3821253). Przy czym to wnioskodawca powinien wykazać tę okoliczność. Tymczasem, obrońca wraz z wnioskiem o wznowienie przedłożył nagranie wraz ze stenogramami, identyfikując (samodzielnie) rozmówców, nie wskazując przy tym ani źródła tej wiedzy, ani też szeregu innych istotnych czynników, jak choćby: pochodzenia przedstawionego dowodu, daty jego uzyskania oraz okoliczności zarejestrowania konwersacji. Obrońca poprzestał na wskazaniu tożsamości osób biorących udział w konwersacji i rozmówców i przypisaniu im wypowiedzanych treści.

Co więcej, skoro dowód dotyczy rozmowy między M. J. i M. C., a jego stenogramy sporządzone były na podstawie nagrania, którym dysponował ten pierwszy, to znaczy, że nie był to dla niego nowy dowód. Ten dowód był mu znany, a pomimo tego, nie złożył w toku postępowania wniosku o jego przeprowadzenie. Ze złożonych pism nie wynika bowiem żadna okoliczność, która podważałaby znajomość przez oskarżonego tego dowodu w czasie postępowania. Jeszcze raz należy podkreślić, że charakter „nowego” dowodu w rozumieniu nadmienionej podstawy prawnej, będzie miał jedynie dowód ujawniony po zakończeniu procesu, wcześniej tak sądowi, jak i stronie nieznany, a ciężar wykazania tej okoliczności spoczywa na wnioskodawcy.

Niezależnie od powyższego treść przedłożonych stenogramów może nawet sugerować, czy wręcz pozwalać na uprawnione wnioskowanie, że owe rzekome rozmowy pomiędzy skazanym a pokrzywdzonym toczyły się już po popełnieniu przestępstwa, ale przed prawomocnym zakończeniu postępowania karnego. Wszak to skazany miał powody procesowe w tym, aby wówczas utrwalać te rozmowy z pokrzywdzonym, bo te miały stawiać go w niekorzystnym świetle. Nadto

owe wyrwane z kontekstu nagrania, w przedstawionej formie - wbrew zawartym we wniosku o wznowienie twierdzeniom – bynajmniej samoistnie nie „umożliwiają weryfikację wiarygodności depozycji składanych przez M. C.” i to w kierunku wskazanym przez wnioskodawcę, dowodząc niesłuszności przypisania skazanemu sprawstwa oszustwa na szkodę M. C.. Tym bardziej gdy się zważy na fakt, że zeznania pokrzywdzonego nie były jedynym dowodem, w oparciu o który Sąd poczynił tego rodzaju ustalenia.

Mając powyższe na uwadze nie została spełniona wymagana przez art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k. przesłanka nowego charakteru dowodu, którego przeprowadzenie wymaga wznowienia postępowania karnego.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 639 k.p.k.

Kierując się przedstawionymi względami Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

[J.J.]

[r.g.]

Małgorzata Gierszon Dariusz Świecki Andrzej Tomczyk